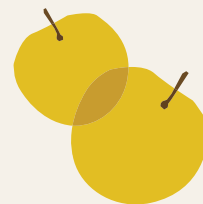

Na Krutci

SOUŘADNICE: 50.1035778N, 14.3488003E

ROZLOHA SADU: 3,6 ha

DÉLKA DOPORUČENÉ TRASY: 3,5 km

PŘÍSTUPNOST: Pro pěší bez kočárku, ale klidně s dětmi co už běhají.

DOSTUPNOST: autobusová zastávka
Na Pastvinách

ZNAČENÉ TURISTICKÉ TRASY: cyklostezka A163;
červená trasa KČT (Dolní Liboc – okružní trasa)

Voňavá jablka a medově sladké švestky nedaleko soutoku Šáreckého a Kruteckého potoka nabádají k návštěvě sadu Na Krutci. Ať se tam ocitnete během pozdního léta či barevného podzimu, vždy budete moci ochutnat širokou paletu jabloňových chutí. Navíc vedle odrůd jako Croncelské, Parména zlatá, Bernské růžové či Citronové zimní můžete ve východní části sadu během léta ochutnávat třeba i švestky Wangenheimovu či Chrudimku nebo třešně karešovu či kaštánku.

U sadu se pak můžete odhodlat k průzkumu šachty v přírodní památce Jenerálka nebo vyšplhat na její vrchol. Odměnou vám bude výhled na okolní kopce – váš zrak sic nedohlédne široko daleko, jak tomu bývá u vyčnívajících vrcholů, ale budete obklopeni zelenými svahy a při jarní vycházce vás překvapí koberce kvetoucích bylin.

HISTORIE A SOUČASNOST

První stromy tohoto sadu byly vysázeny na začátku padesátých let 20. stol. Letecké snímky z roku 1953 prozrazují, že se začalo výsadbou slivoní v jihovýchodní části. Podobně jako jiné sady začala i zde velká část jabloňového sadu od osmdesátých let postupně zarůstat náletovými dřevinami. Ovšem díky mnoha chovatelům drobného zvířectva, kteří mají

poblíž základnu, se jižní část sadu pravidelně sekala. Chovatele nutila potřeba zajistit krmivo především pro králíky. Navíc docházelo k nekoordinované seči a opomenuté pásy tak poskytly domov mnohým bezobratlým a současně ponechaly rostlinám prostor k vysemenění. Díky tomu si sady zachovaly druhovou pestrost.

V roce 2013 začaly práce na revitalizaci. V první fázi došlo k výřezu náletových dřevin ve velké části jabloňového sadu a na podzim k výsadbě slivoní. Postupně se dosazují nové stromy, které začínají dávat první ovoce.

V roce 2008 byl obnoven historický ovocný sad pod usedlostí a čínským pavilonem, kde ještě dnes můžete narazit na několik málo starých ovocných stromů. V roce 2014 byla provedena oprava rozhledny, pous-
tevný, objektu studánky a také některých soch.

OVOCNÉ DRUHY A ODRŮDY

Jabloně: Bernské růžové, Boikovo , Citrónové zimní, Croncelské, Kardinál žíhaný, Landsberská reneta, Matčino, Panenské české, Parména zlatá, Strýmka

Slivoně: Bystrická muškátová, Gabrovská, Hamanova, Chrudimská, Malvazinka , Ruth Gerstetter, Švestka domácí, Vlaška , Wangenheimova, Zimmerova

KDY OVOCE ZRAJE

Slivoně: srpen

Jabloně: září až říjen

VYBRANÁ ODRŮDA**Strýmka**

Chystáte-li se vyrábět mošt, pak sáhněte po plodech strýmky. Tato stará zimní odrůda vás sice neoslňuje svou chutí v syrovém stavu, ale při vylisování z ní budete mít znamenitý mošt prvotřídní kvality. Navíc ji lze pěstovat ve velmi drsných horských oblastech, kde netrpí větrem ani mrazem, díky čemuž plodí pravidelně každý rok. Sklízí se jako jedna z posledních – až na samém konci října. A ve sklepě vám dozraje nejdříve v únoru. Zároveň ale vydrží až do začátku léta, kdy jiné odrůdy jsou dávno pasé.

ZAJÍMAVOSTI V SADU**Stáří stromů**

Zdejší sad může v kontrastu s okolními zahrádkami rozvinout úvahu na téma dlouhověkosti ovocných stromů. Vzhledem k tomu, že zdejší jabloně byly sázené na počátku padesátých let, stále plodí a mnoho z nich je v poměrně dobré kondici, můžeme je nazvat dlouhověkými, vícegeneračními ovocnými stromy. Je to v přímém kontrastu s dnes běžně pěstovanými zákrsky na většině zahrad, které se dožívají zpravidla 20–40 let a vyžadují mnohem více péče, aby dobře plodily. Zásadní rozdíl totiž spočívá v odlišné podnoži. Zatímco dlouhověké stromy jsou roubované na semenných podnožích, ty krátkověké na podnožích typových (vegetativně množených).

Pokud plánujete výsadbu a rádi byste stromy, které se dožijí vysokého věku, budou houževnaté a do velké míry samostatné, rozhodně vybírejte stromy na

POPIS TRASY VYCHÁZKY

Od zastávky se vydejte kolem dětského hřiště (2) směrem do sadu. Rozlohou se jedná o jeden z největších pražských sadů. Kromě několika stovek jabloní a slivoní můžete narazit i na stádo ovcí a koz. Někde je díky nim vysoká tráva a jinde nízký travní drn, což vytváří obrovskou pestrost, a tak se zde dařím mnoha živočichům s rozdílnými nároky.

Když sejdete až dolů k asfaltce, můžete vystoupat na protější kopec (4), ze kterého jako z ptačí perspektivy uvidíte celý sad. Z výšek nebeských můžete klesnout do hlubokého podzemí do štoly Jenerálka (5). Od štoly se vydejte proti proudu Šáreckého potoka až k rozcestí, které vás vyvede pěšinou zpět přes vyhlídku (6) až na váš startovní bod.

KUDY DÁL

Výlet můžete zkombinovat s návštěvou nedalekých sadů na Červeném vrchu a Vokovická třešňovka, nebo se u PP Jenerálka napojit na červenou turistickou trasu a pokračovat směrem do kaňonu Divoká Šárka.

Nebo se vydejte po červené značce východním směrem do přírodního parku Šárka-Lysolaje, kde potkáte četné množství přírodních památek, a dorazit můžete až ke zřícenině Baba, kde kromě impozantního výhledu na Vltavu narazíte i na několik hrušní rostoucích na úpatí svahu.

